

<p>Katolsk KRLE - plan</p> <p>Etter 4. trinn</p>		<p>Kjennetegn for høy måloppnåelse: <i>Kjennetegnene beskriver kvaliteten på kompetansen elevene og lærlingene skal oppnå, etter en kortere eller lengre periode, på ett eller flere nivåer</i></p>		
HOVEDOMRÅDE				
Kjerneelementer	Kompetansemål	Kjennetegn på høy måloppnåelse	Læringsmål	Tverrfaglig
<p>Kunnskap om kristen tro og praksis Faget skal gi kunnskap om kristen tro og kristne trosuttrykk gjennom bibelkunnskap, trosgrunnlag, kirkens historie og estetiske uttrykk og ved å bli kjent med kirkens liv. Elevene skal få opplæring i grunnleggende kristen etikk. Faget skal gi kunnskap om det som er felleskirkelig og det som er spesielt for det eller de trossamfunn som skolen er knyttet til.</p>	<p>1.- utforske og beskrive kirke- og kristenliv lokalt og regionalt - samtale om hvordan noen religioner og livssyn kommer til uttrykk lokalt og regionalt.</p>	<p>Eleven kan fortelle om Den katolske kirkes og menighetenes liv lokalt og regionalt.</p> <p>Eleven kan se dette i sammenheng med utbredelsen til noen andre religioner og livssyn.</p>	<p>Kirken – Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> Blir kjent med og forteller om Kirkens tilblivelse og viktige bilder på Kirken i Bibelen, Den katolske kirke som verdensvid kirke og lokalkirken og skolen som en del av denne, finner spor av kristendommens historie i lokalmiljøet og i distriktet. Forteller om Kirken som fellesskap, Åndens frukter og hvordan Åndens gaver kommer til syne i noen helgeners liv, blir kjent med noen ordenssamfunn, gjenkjenner fremstillinger av Kirken i kunsten og elementer i kirkerommet. 	<p>Samarbeid med kunst og håndverksfaget</p>
	<p>2.- utforske og presentere sentrale fortellinger fra GT og NT</p>	<p>Eleven har kjennskap til og presenterer viktige fortellinger fra Bibelen.</p>	<p>BIBEL OG ÅPENBARING – Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> Blir kjent med og forteller om hvordan kristen tro, Treenigheten og frelseshistorien kommer til uttrykk i 	

	<p>- samtale om hvordan kristen tro kommer til uttrykk</p> <p>- fortelle om Gud som skaper, Jesus som frelser og Den hellige Ånd som hjelper</p>	<p>Eleven kan med egne ord, fortelle om hvordan kristen tro og Treenigheten kommer til uttrykk.</p>	<p>sentrale tekster fra GT og NT, og i evangeliens fremstilling av Jesu liv og frelsesverk.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjenkjenner motiver fra Bibelen i forskjellige former for billedkunst og presenterer arbeider der denne kompetansen er nyttiggjort. 	
	<p>3.- samtale om sentrale fortellinger i noen religioner</p>	<p>Eleven kan samtale om sentrale fortellinger i ulike religioner.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Samtaler om noen sentrale fortellinger i noen andre religioner enn den kristne. 	
	<p>4.- presentere kristne høytider og tradisjoner -</p> <p>- fortelle om høytider og estetiske uttrykk i noen religioner og livssyn</p>	<p>Eleven kan fortelle om kristne høytider og tradisjoner med særlig vekt på Den katolske kirkes høytider, fester og liturgi.</p> <p>Eleven ser dette i sammenheng med høytider, tradisjoner og estetiske uttrykk i noen religioner og livssyn.</p>	<p>LITURGISK LIV - Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> Blir kjent med kristne høytider med vekt på Den katolske kirkes høytider og tradisjoner, det liturgiske år og fester, og menighetens og skolens regelmessige bønne- og messeliv. Forteller om estetiske uttrykk i noen andre religioner og livssyn, blant annet samisk. 	
	<p>5. utforske estetiske uttrykk i kristendommen og bruke noen kristne sanger og salmer</p> <p>(Relevante undermål: 6, 7 og 10)</p>	<p>Eleven blir kjent med kristen kunst, kultur og musikalske uttrykk med særlig vekt på Den katolske kultur- og musikkskatten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utforsker og formidler tradisjoner og kunstneriske og musikalske uttrykk knyttet til kirkeåret, sakramentenes betydning og viktighet. 	<p>Kunst og håndverk Musikk</p>

<p>Kjennskap til religioner og livssyn Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Religioner og livssyn skal presenteres ut fra sin egenart med vekt på det som er sentralt. Elevene skal få kunnskap om viktige forskjeller og likheter mellom grunnleggende trosposisjoner og lære å reflektere over eget og andres ståsted. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn og med de ulike tradisjonenes indre mangfold. Faget skal gi grunnlag for refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge. Faget skal fremme respekt for enkeltmenneskets frie valg slik det er nedfelt i menneskerettighetene.</p>	<p>6.- bruke enkle fagbegreper i arbeidet med kristendommen - bruke enkle fagbegreper i arbeidet med noen religioner og livssyn (Relevante undermål: 1, 3 og 4)</p>	<p>Eleven bruker enkle fagbegreper og enkel faglitteratur om kristendommen og Den katolske kirke. Eleven bruker enkle fagbegreper i arbeidet med noen andre religioner og livssyn.</p>	<p>Andre religioner og livssyn - Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruker enkle relevante fagbegreper som nyttes i arbeidet med å utforske og beskrive kristendommen, og i arbeidet med noen andre religioner og livssyn. 	
---	---	--	---	--

<p>Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder Elevene skal undersøke og utforske kristendom og andre religioner og livssyn som sammensatte fenomener gjennom bruk av varierte metoder. Forståelsen av kristen tro utdypes gjennom deltagelse i kristen praksis. Med utgangspunkt i et kristent livssyn utdypes og utfordres deres forståelse av religioner og livssyn gjennom analyse av og kritisk refleksjon over kilder, normer og definisjonsmakt, og også gjennom møter med troende mennesker og hellige skrifter. Kjennskap til ulike syn på og definisjoner av religioner og livssyn inngår i kjerneelementet og er vesentlig for å forstå og håndtere mangfold.</p>	<p>7.- skille mellom ulike kilder til kunnskap om kristendommen - skille mellom ulike kilder til kunnskap om religioner og livssyn</p> <p>(Relevante undermål: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12b)</p>	<p>Eleven finner og reflekterer over faglitteratur og kilder til kunnskap i arbeidet med kristendommen.</p> <p>Eleven kan skille mellom ulike kilder til kunnskap om religioner og livssyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Søker informasjon om kristendommen og andre religioner og livssyn på ulike måter og skiller mellom og reflekterer over det de finner. 	
<p>Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar Elevene skal få hjelp til å bli bevisst menneskesyn, virkelighetsforståelse og verdier som ligger bak egne og andres handlinger, holdninger og ytringer. Faget handler om</p>	<p>8.- beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn ut fra kristen tro og etikk</p>	<p>Med utgangspunkt i kristen og katolsk lære og etikk, kan eleven beskrive og samtale om ulike måter å leve på.</p>	<p>Filosofi og samtale – Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blir kjent med Den katolske kirkes sosiallære og de katolske dydenes betydning på veien til det gode liv. • Uttrykker tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og gir respons på andres tanker, samtaler om familieskikker i 	<p>Folkehelse og livsmestring: Temaene henger sammen med kompetansemålene 2, 5, 8, 10, 12, 13</p> <p>.....elevene skal få utforske eksistensielle spørsmål og svar. Arbeidet med faget gir elevene kunnskap om menneskeverdet og hvordan dette forankres i ulike religioner og livssyn. <i>Kristent</i></p>

<p>hvordan Bibelens Gud har åpenbart seg og om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsoppfatning gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også kunne forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.</p>			<p>hverdag og høytid, fører en enkel dialog om samvittighet, etiske leveregler og verdier, samtaler om respekt og toleranse og motvirker mobbing i praksis.</p>	<p>menneskesyn gir fremtidshåp, det understreker alle menneskers verdi og at alle kan bety noe for andre, selv når de strever med å mestre livet. Faget bidrar til å utvikle elevenes evne til å reflektere over etiske spørsmål og problemstillinger som gjelder identitet, kjønn, seksualitet og psykisk helse, og setter dem i stand til å bygge fellesskap og ta ansvar for seg selv og andre.</p>
	<p>13.- samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner til FNs barnekonvensjon for å forstå barns rettigheter og likeverd og finner eksempler i mediene og ved bruk av Internett 	<p>Samfunnsfag</p>
	<p>9.- samarbeide med andre i filosofisk samtale (Relevante undermål: 2, 9 og 11)</p>	<p>Eleven samarbeider med andre elever og lytter oppmerksomt til hva de har å si.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler filosofisk om viktige og aktuelle tema, viser interesse og respekt for andres og egne meninger. Setter seg inn i og samtaler om forholdet mellom skjønnhet og kunst. 	

<p>Kunne ta andres perspektiv Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse, forståelse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn. Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse. Samiske perspektiver inngår. Temaer knyttet til kjønn og funksjonsevne inngår også.</p>	<p>12.- lytte til og sette seg inn i andres synspunkter, tanker, følelser og erfaringer og kunne dele egne meninger på en respektfull måte - forberede og gjennomføre et prosjekt til glede for noen utenfor skolen</p> <p>(Relevante undermål: 1, 4, 8, 9, 10 og 13)</p>	<p>Eleven samtaler om viktige tema som omhandler mennesket og lytter aktivt og med respekt for medelevers argumenter.</p> <p>Eleven lytter aktivt og fremfører egne meninger med respekt.</p> <p>Eleven bidrar med positiv innstilling, refleksjon, engasjement og offervilje i det arbeidet man er satt til.</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om filosofi, religion og livssyn som grunnlag for etisk tenkning og drøfter noen moralske forbilder fra fortid og nåtid. • Kjenner til Den katolske kirkes sosiallære og Laudato Si', og utfordringer knyttet til temaene fattig og rik, krig og fred, natur og miljø, noen verdispørsmål, rasisme og hvordan antirasistisk arbeid kan forebygge rasisme. Kjenner til viktige deler av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og samtaler om betydningen av disse. • Bidrar med engasjement, positiv velvillighet og samarbeid på et prosjekt utenfor skolen til glede for noen som trenger det. 	<p>Demokrati og medborgerskap: Temaene henger sammen med kompetansemålene 8, 11, 12, 13</p> <p>.....elevene skal delta i etisk refleksjon og få øvelse i å innta ulike perspektiver og å handle til det beste for sine medmennesker. KRLE bidrar til å styrke elevenes evne til å håndtere utfordrende spørsmål og være åpne for andres synspunkter i et mangfoldig samfunn. Gjennom å delta i etisk refleksjon blir elevene i stand til å problematisere makt og utenforskap og til å stille spørsmål ved gjengse normer. Faget forbereder elevene til å bli ansvarlige samfunnsborgere med fokus på empati, nestekjærlighet og solidaritet.</p> <p>Naturfag Samfunnsfag</p>
<p>Etisk refleksjon Faget skal bidra til å utvikle forståelse for rett og galt, med normforankring i kristen tro og etikk. Undervisningen skal stimulere til kritisk tenkning om hva som er sant, rett og godt, og hvordan vi påvirkes av og påvirker samfunnet, naturen og</p>	<p>10.- identifisere og reflektere over etiske spørsmål ut fra kristen etikk</p>	<p>Eleven identifiserer og reflekterer over ulike etiske spørsmål med utgangspunkt i kristen og katolsk lære om etikk.</p>	<p>LIVET I KRISTUS - Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflekterer over mennesket som skapt i Guds bilde og implikasjoner i forholdet til oss selv, til hverandre og menneskeverdet, det dobbelte kjærlighetsbudet og Jesu nye bud. Viser evne til å gjøre bruk av disse i praksis. 	<p>Bærekraftig utvikling: Temaene henger sammen med kompetansemålene 2, 10, 11, 12</p> <p>.....elevene skal utforske eksistensielle spørsmål og delta i etisk refleksjon over naturen og menneskets plass i den, med utgangspunkt i menneskets forvalteransvar og troen på Gud som skaper og opprettholder.</p>

<p>menneskene rundt oss. Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av kunnskap, egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Gjennom deltagelse i prosjekter med fokus på å hjelpe og glede andre, oppøves gode holdninger og evne til innlevelse. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Setter seg inn i og forteller om noen sentrale helgener og om hvordan disse viser oss ulike sider ved det kristne livet. Setter seg inn i og samtaler om Maria og helgener som forbilder, viktige hendelser i Marias liv og om hennes rolle i Kirkens og i vårt liv. • Gjenkjenner eksempler på Jesus, Maria, helgener og engler i kunsten og presenterer arbeider der denne kompetansen er nyttiggjort. 	<p>Dette innebærer at elevene kan reflektere over hvordan menneske, miljø og samfunn påvirker hverandre, og over hvordan de kan ta ansvarlige valg.</p> <p>Kunst og håndverk</p>
	<p>11.- utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk med basis i kristent forvalteransvar</p> <p>(Relevante undermål: 8, 9, 12, 13)</p>	<p>Eleven kan samtale om ulike måter mennesker lever på, utnytter og forvalter ressurser, med utgangspunkt i kristnes forvalteransvar og Den katolske kirkes sosiallære.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Med utgangspunkt i Den katolske kirkes lære samtaler elevene om utfordringer knyttet til aktuelle etiske spørsmål og menneskets forvalteransvar overfor alt levende, klima og bærekraft, jamfør Laudato Si'. 	